

Liggeadfærd hos goldkøer i to forskellige opstaldningssystemer

En ny undersøgelse viser, at goldkøer, som er opstaldet i fællesbokse med et liggeareal med dybstrøelse, har flere positurskift, men ikke længere liggetid, end goldkøer opstaldet i traditionelle sengebåse. De flere positurskift kan være et udtryk for, at dybstrøelsen giver køerne større bevægelsesfrihed.

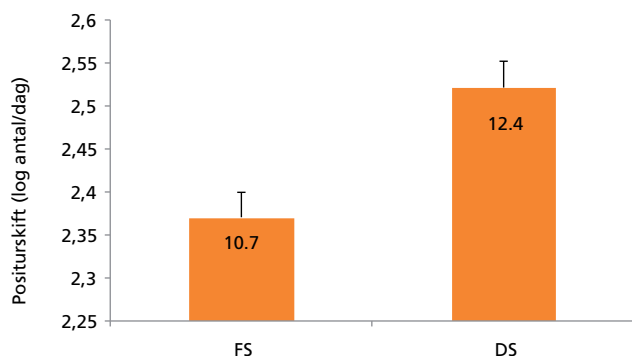
Traditionelt har man undersøgt, hvordan forskellige opstaldningsmiljøer påvirker malkekvægs liggeadfærd i laktionsperioden. Der er til gengæld kun sparsom viden om køers adfærd i overgangsperioden omkring kælvning (defineret som 3 uger før kælvning til 3 uger efter kælvning), hvor køerne er ekstra følsomme. I overgangsperioden undergår køer både fysiologiske

og adfærdsmæssige ændringer på kort tid, og det er muligt, at de har behov for en anden opstaldning med et mere blødt og skridsikkert underlag i denne periode. De fleste køer opstaldes i hold med sengebåse indtil de flyttes til en kælvningsboks. Formålet med dette studie var at undersøge effekten af et liggeareal med dybstrøelse sammenlignet med sengebåse på goldkøers liggeadfærd.

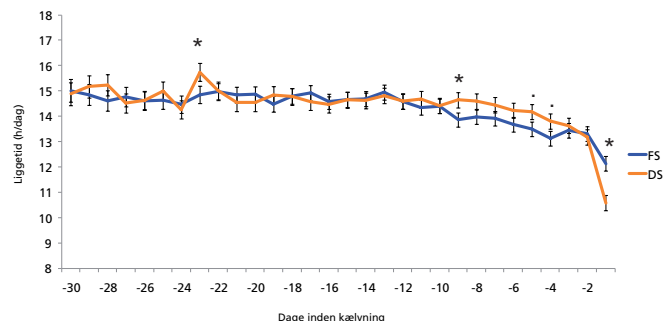
Forsøget ved Kvægbrugets Forsøgscenter

I alt indgik 122 Holstein-køer i forsøget ved Kvægbrugets Forsøgscenter. Alle køer blev afgoldet i hold med spaltegulv og sengebåse 8 uger før forventet kælvning. Fire uger før forventet kælvning, blev de placeret i et hold enten med sengebåse og spaltegulv eller et liggeareal med dybstrøelse. I begge hold var der spaltegulv bag

Figur 1. Middelværdi ± SE positurskift (log antal/dag) for køer i sengebåse (FS, n = 54) og på dybstrøelse (DS, n = 50). Tilbagetransformeret værdi er skrevet i figuren.

Figur 2. Middelværdi ± SE liggetid (min/dag) for køer i sengebåse (FS, n = 54) og på dybstrøelse (DS, n = 50).

foderkasserne. Der blev registreret liggetid og antal positurskift (skift mellem står og ligger) indtil dagen inden køerne blev flyttet til enkelt kælvningsbokse.

Flere positurskift i dybstrøelsen

Forsøget viste, at der ikke var forskel på den totale liggetid mellem de to behandlinger de sidste 4 uger inden kælvning. I begge hold lå køerne ned i lang tid (Figur 1). At der ikke var nogen forskel på liggetid mellem de to behandlinger kan muligvis skyldes en generel høj motivation til at ligge ned sidst i goldperioden eller, at sengebåsene har samme komfort som dybstrøelsen.

Derimod var der en effekt på antal positurskift, hvor køerne på dybstrøelse havde flere positurskift sammenlignet med køerne i sengebåsene. Dette kan skyldes at underlaget er mere skridsikkert og blødt, og at der ikke er inventar som begrænser bevægelsesfriheden, når koen rejser sig.

Flere oplysninger

Magnus Campler,
Aarhus Universitet

Magnus.Campler@agrsci.dk